

SANAYİ DOKTORA PROGRAMI

SANAYİ DOKTORA PROGRAMI

2244 - SANAYİ DOKTORA PROGRAMI **SORU/CEVAP(LAR)**

Değerlendirme Toplantısı **24 Kasım 2021**

- **Bursiyerlerin proje kapsamında yapılan sigortalarının emekliliğe yansımaması konusuna bir çözüm bulunabilir mi?**

Bursiyerlerin sigortalılığı 5510 sayılı kanunla düzenlenmiş olup, sadece tehlike primi ve zorunlu sağlık sigortasını karşılayan kısa vadeli sigorta kollarını kapsamaktadır. 2244 bursiyerlerimiz istemeleri halinde emekliliğe esas olacak şekilde asgari ödeme tutarı üzerinden isteğe bağlı sigorta yaptırabilirler.

Ayrıca, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 41/d maddesine göre: sigortalı olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri borçlandırılarak, borçlandırılan süreler emekliliğe esas sigortalılıklarına sayılır.

- Bursiyerlerin AR-GE çalışması yapabilmesi için araştırma desteği sağlanabilir mi?**
ARDEB ve TEYDEB' e bu konuda daha önce iletilen talepler bildirilmiştir. TÜBİTAK mevzuatında yapılan değişiklikle doktora öğrencilerimizin ARDEB 1002- Hızlı Destek programına doğrudan proje yürütücüsü olarak başvuru yapabilmeleri sağlanmıştır. (2021 yılı proje destek üst limiti 45 bin Türk Lirasıdır.)
Bursiyerlerin, 2237 -B Proje Eğitimi Etkinlikleri Desteği programı kapsamında desteklediğimiz eğitime başvurarak proje yazma eğitimi alınması tavsiye edilir.
- Farklı bilim dalları ve farklı şehirler için değişen miktarlarda burs verilmesi konusunda bir çalışma var mıdır?**
Bu konuda hâlihazırda bir çalışma bulunmamaktadır. Alınan talepler değerlendirilmektedir.
- Burs evraklarının düzenlenmesi daha sadeleştirilebilir mi?**
Herhangi bir ödeme söz konusu olduğunda Harcama Belgeleri yönetmeliği çerçevesinde Üniversite mali birimleri tarafından belgeler istenmektedir. Burslar programın tabi olduğu esaslar çerçevesinde izleyen ayın ilk haftası içerisinde Üniversite tarafından ödenir. Ödeme sürecinde istenen belgelerde yapılacak iyileştirmeler söz konusu yönetmelik çerçevesinde üniversiteler tarafından gerçekleştirilir.
- Bursların belirli bir ödeme tarihi var mıdır?**
Projenin tabi olduğu usul ve esaslara göre "Burs ödemeleri sigorta tarihinden önce olmamak şartıyla, projede görev aldıkları ayı takip eden ayın ilk haftasında yapılması esastır." Proje yürütücüleri burs ödemelerinin zamanında yapılması için her türlü tedbiri almaktan sorumlu olup, burs ödemelerinde geçerli olmayan bir nedenden dolayı gecikme olması ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde TÜBİTAK tarafından gecikmenin gerekçeleri istenebilir. Burs ödemelerinin yapılmasında ihmal, kusur ve suiistimali olduğu anlaşılan proje yürütücüsü hakkında sözleşme ve ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır." Burada sorumluluk proje yöneticilerine verilmiştir ancak TÜBİTAK da burs ödemelerini yakından takip etmektedir.
- Başvuru aşamasında önerilen bursiyer statülerinde izleme sürecinde değişiklik yapılabilir mi? (Örneğin; bütünleşik doktora ile yüksek lisans sonrası doktora kontenjanları, tam/kısmi arasında geçiş yapılabilir mi?)**
Proje başvuru aşamasında desteklenmesi planlanan bursiyer statülerinde (Doktora / Bütünleşik Dr., kısmi veya tam) gerekçeli dilekçe ile talep halinde GYK kararı ve Başkanlık Makamı Onayınca rahatlıkla yapılabilmektedir. Değişiklik sonrasında proje sözleşmesi yenilenmeden bütçe tablosu yeniden revize edilerek proje yürütücüsüne iletilerek süreç devam etmektedir.
- Sanayi kuruluşlarında çalışmakta olan 2244 bursiyerlerinin doktora çalışmalarını TÜBİTAK tarafından verilen sürede tamamlamaları zor görünmektedir.**
Bu süre çalışan bursiyerler için Enstitülerin verdiği azami süreye eşitlenebilir mi?
2244 Sanayi Doktora Programı kapsamında verilen burs, öğrencinin 2244 programına başladığı tarihten itibaren tezli yüksek lisans sonrası doktora için 48 ay, bütünleşik doktora için 60 aydır. Ancak; eğitim süresinin herhangi bir sebeple bu süreleri aşması durumunda YÖK'ün tanıdığı azami süreler olan 72 / 84 aya kadar 2244 programında da doktora öğrencilerimiz, burs ödemesi olmadan projede devam edebilirler, yani enstitünün verdiği azami süreler burada da kabul edilmektedir.

- **Programa başvuru esnasında planlanan öğrencilerin hedeflenen meslek grubunda bulunmasında problemler yaşanmaktadır. Bu sebeple farklı bölümlerden öğrencilerin istihdamı için bir revizyon yapılması ve esneklik getirilmesi mümkün müdür?**
Proje başvuru aşamasında desteklenmesi planlanan faaliyet alanları ile ilgili değişiklikler gerekçeli dilekçe ile talep halinde GYK kararı ile rahatlıkla yapılabilmektedir.
- **Projede taahhüt edilen bursiyer sayısına ulaşamaması durumunda proje devam eder mi?**
2019 yılı projeleri için uzatılmış bursiyer ekleme son tarihi 31 Aralık 2021'dir. Burs ekleme son tarihini izleyen ilk GYK toplantısında projelerin mevcut bursiyer durumları değerlendirilerek projelerin yürürlükten kaldırılma veya devam etmeleri yönünde karar alınacaktır. 2018 yılı projeleri için en az bir bursiyeri bulunan projelerin devam etmesi kararlaştırılmıştır.
- **Firmanın, 2018 yılı projeleri için 3 bursiyer anlaşması olmasına rağmen, sadece 1 bursiyeri olan firma, eksik olan bursiyerlerini tamamlayabilir mi?**
2018 yılı projelerinde; 15 Şubat 2021 tarihi itibarıyla bursiyer ekleme süresi dolmuştur.
- **3 yıllık şirkette çalışma mecburiyeti öğrenci için caydırıcı oluyor, bu zorunluluğun kaldırılması mümkün olur mu?**
Programın amacı, sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda doktora eğitimi alan nitelikli araştırmacıların bu bilgi beceri ve yetkinliklerini doktora eğitimi sonrasında firmaya taşınması ve 3 yıl boyunca üniversite sanayi iş birliğinin sağlanmasında etkin rol almasıdır.
- **Yürütücülerin ve akademik danışmanların PTİ ücretleri arttırılabilir mi?**
Program kapsamında yürütücü ve akademik danışmanlara verilen PTİ miktarları TÜBİTAK Yönetim Kurulu tarafından belirlenmektedir. Bu yöndeki talepler TÜBİTAK Üst Yönetimi'ne geçmişte iletilmiştir.
- **Projenin öğrenci bulunamaması sebebiyle sonlandırılması durumunda proje yürütücülerine verilen PTİ' ler geri alınıyor mu?**
Projenin öğrenci olmaması nedeniyle yürürlükten kaldırılması nedeniyle PTİ iadesi alınmamaktadır.
- **Bursiyerlerin sanayi ziyaretlerinde yol, gündelik ve konaklama masrafları bursiyer tarafından ödeniyor. Bu giderlerin karşılanması için TÜBİTAK ödenek ayırabilir mi?**
Program kapsamında PTİ, burs ve istihdam desteği verilmektedir. Bunun dışında bir destek bulunmamaktadır.
- **Yürütücü, danışman ve bursiyerlerin bilimsel kongrelere katılım desteği için TÜBİTAK ödenek ayırabilir mi?**
Program kapsamında PTİ, burs ve istihdam desteği verilmektedir. Bunun dışında BİDEB' de yürütülen 2224 –A Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılım Destek Programı ve 2224 –B Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılım Destek Programı'ndan destek alınabilir.
- **Bursiyerlerin doktora çalışmaları için gerekli cihaz, sarf malzeme ve hizmet alımı nasıl planlanmalı?**
Program kapsamında PTİ, burs ve istihdam desteği verilmektedir. Bunun dışında bir destek bulunmamaktadır.

- **Programda yürütücülere ve akademik danışmanlara ödemeler bursiyer kontenjanları doldurulduktan sonra mı başlıyor? Akademik danışmanlar PTİ ödemeleri neden tez bitiminde yapılıyor?**

Üniversiteler/araştırma altyapıları bünyesindeki proje yöneticileri için belirlenen PTİ' nin %50'si gelişme raporlarının; %50'si ise proje sonuç raporunun kabul edilmesi ile ödenir. Akademik danışmanlar için belirlenen PTİ ise öğrencilerin doktora mezuniyetlerinin raporlanması sonrasında ödenir. Akademik danışmanların sorumlu olduğu öğrenciler farklı zamanlarda tez aşamalarına geçtikleri ve farklı zamanlarda eğitimlerini tamamlayacakları için ödemelerin mezuniyet sonrası yapılması öngörülmüştür.
- **Bazı projelerde, öğrencilerin eğitimleri sırasında firmalarda yoğun çalışmalarını üniversitedeki akademik sorumluluklarını yerine getirmesini zorlaştırmaktadır. Bu konuda tarafların tamamına fayda sağlayacak öneri geliştirilebilir mi?**

Eğitim sürecinin özel sektör kuruluşunun bünyesinde geçirecek bölümü; proje öneri formunda Kurumsal Yönetim ve İzleme Sistemi kapsamında ve süreçte belirlenen ilkeler doğrultusunda, doktora eğitiminin aksatılmadan yürütülmesi esas alınarak proje yöneticisi ve akademik danışman/sanayi danışmanları tarafından planlanmalıdır.
- **İstihdam yapılması zorunlu mudur? İstihdamdan vazgeçilirse firma ve bursiyerler için uygulanacak bir cezai süreç var mıdır?**

Bursiyerler ile projede yer alan özel sektör kuruluşlarının, bursiyerin doktora eğitiminin tezli yüksek lisans sonrası doktora eğitimi için 7. dönemine, bütünlük doktora eğitimi için ise 9. dönemine kadar istihdam sözleşmesi imzalaması beklenmektedir. Mutabakatın sağlanamaması durumunda gerekçeler dikkate alınarak TÜBİTAK tarafından bursiyer ve firma hakkında karar alınır. Ayrıca, bursiyerin gerekçesinin kabul edilmesi durumunda, ilgili bursiyere istihdam desteğini başka bir özel sektör kuruluşuna taşıyabilmesi için GYK kararıyla en fazla 1 yıl süre verilir. Bu sürenin sonunda da uygun bir firma bulunmaması durumunda, durum tekrar GYK tarafından değerlendirilerek bursiyerin durumu karara bağlanır.
- **Firmalar ve üniversiteler arasında yapılan işbirliği protokolleri TÜBİTAK tarafından belirlenen formatta ortak bir protokol haline getirilebilir mi?**

Firma ihtiyaçlarını belirleyip üniversite ile anlaşarak protokol hazırlanmalıdır. TÜBİTAK bu konuda taraflara özellikle esneklik sağlamaktadır. Bir işbirliği protokolünde olması gereken asgari hususlar programın çağrı duyurusunda yer almaktadır.
- **6 ay arayla verilen raporlar çok benzer şeyleri içeriyor. Rapor verme süreleri 12 ay şeklinde düzenlenebilir mi?**

Yeni çağrıda desteklenecek projeler için gelişme raporları süreleri ile ilgili düzenleme yapılabilir.
- **Gelişme raporlarında verilen bilgiler nedeniyle telif hakları konusunda sorunlar oluşabileceğini düşünüyoruz. Bu uygun bir uygulama mıdır?**

Projelerin istikameti gelişme raporları aracılığıyla takip edilmektedir. Gelişme raporlarında verilen bilgilerin detayı telif haklarını ihlal etmeyecek şekilde cevaplanabilir.
- **Doktora eğitimi sırasında başarısız olan ve eğitimini tamamlayamayan öğrencinin yükümlülüğü nedir? Bu durumda, projenin durumu ne olacaktır?**

Bursiyerlerin doktora eğitimlerini başarısızlık nedeniyle bitiremedikleri için projeden ayrılmaları durumunda, burs başlama tarihinden ayrılış tarihine kadar aldıkları bursları yasal faizi ile birlikte geri ödemeleri gerekmektedir. Bu durumda, bu öğrenci dışında projede başka bursiyerler varsa proje devam eder, aksi takdirde proje yürürlükten kaldırılır.

- **Program kapsamında bursiyerlere sağlanan 2214-A Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Burs Programı ile ilgili süreç nasıl ilerlemektedir?**

2214-A Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Burs Programından destek alınması durumunda, 2244 programından verilen burs durdurulur ve sadece 2214-A programından destek alınır. Yurt dışında bulunan süreler doktora eğitim süresine dâhil edilir. 2214-A Programı'nın başvuru koşullarını, [tanımlanan başarı kriterlerinden](#) en az ikisini sağlamaları ve başvuru yapmış olmaları halinde bilimsel değerlendirmeye alınmadan (doğrudan) en fazla 6 ay yurt dışı araştırma desteği sağlanacaktır.

- **2244 projelerinin ana çıktısı doktora öğrencisinin mezun olup sanayi de çalışmaya başlaması mı? Projenin başarısı nasıl ölçülecek?**

2244 projelerinin ana çıktısı doktora öğrencisinin mezun olup bu yetkinliklerini sanayiye taşımasıdır. Ayrıca:

- * Akademik araştırmanın erken aşaması ile sanayi arasında teknolojik bir köprü oluşturulması,
- * Doktora tezlerinin özel sektör kuruluşunun ihtiyaçları gözetilerek hazırlanmasının ileride yapılacak üniversite-sanayi işbirliği projelerine altyapı oluşturması,
- * Eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi (özel sektör kuruluşlarının ihtiyaç duyacağı alan ve yetenekler ile proje kapsamına dâhil edilen doktora programları ve bursiyerlere eğitim verilecek ihtisas alanlarının uyumunun sağlanması, özel sektör kuruluşlarının ihtiyaçlarına cevap verecek eğitim müfredatlarının planlanması, eğitim sürecinin özel sektör kuruluşlarının bünyesinde geçirilecek bölümünün planlanması vb.),
- * Üniversitelerde her zaman bulunmayan son teknoloji bilimsel ekipmanlara öğrencilerin erişimi için imkân sağlamasıdır.

- **Mevcut öğrencilerin programdan çıkması durumunda programa ilave öğrenci ile devam edilebilir mi?**

Proje başlama tarihinden itibaren ilk iki yıl içerisinde herhangi bir sebeple projeden ayrılan bursiyerlerin yerine GYK kararı ile yeni bursiyerler ilave edilebilir.

- **Bursiyer öğrencilerin ayrılması durumunda, bursun tazmini için TÜBİTAK' ın pozisyonu nedir? Üniversite yasal yoldan tazmini gerçekleştiremezse yaptırım nedir?**

Bursun tazmini konusunda TÜBİTAK karar verir ve bursun geri alınma sürecinde Yönetici Kurum (üniversite) sorumludur. Bursun taksitlendirilmesi kararını da Yönetici verir.

- **İmzalanacak iş sözleşmesine göre firmaların bursiyeri istihdam ettikten sonra işten çıkarma durumu nasıl olur?**

İstihdam döneminde 4857 sayılı İş Kanunu, firma ile bursiyer arasında imzalanan iş sözleşmesi, proje sözleşmesi ve diğer genel mevzuat hükümleri geçerli olacaktır.

- **Firma istediği takdirde bursiyerlik döneminde iken öğrenciyi kendi bünyesinde istihdam edebilir mi?**

Doktora eğitimi sırasında bursiyer firma bünyesinde çalışmaya başlayabilir. Bu durumda, tam burslu statüden kısmi burslu statüye geçiş yapılır. Ancak, doktora eğitimi sırasında firmada

çalışılan süreler, istihdam aşamasındaki zorunlu 3 yıllık süreden düşülmez. Çünkü bu programın en önemli amaçlarından biri doktora eğitimi sırasında kazanılan bilgi, beceri ve yetkinliklerin firmaya taşınmasıdır.

- **Doktora bursiyerlerimizden bir tanesinin bir kaç ay sonra sağlık raporu (gebelik ve sonrasında doğum nedeniyle) alması gerekmektedir. Bu izinli döneminde bursunun devamının sağlanması mümkün müdür?**

Çalışmayan bursiyerlerin izinleri, (doğum, hastalık vb.) herhangi bir mevzuata bağlı değildir. Bu kişilerin burs alabilmeleri için öğrencilik hallerinin burs aldıkları dönem için devamı, iş kazası ve meslek hastalığı sigortasının üniversiteleri tarafından yatırılması esas alınır.

- **2244 Kısmi bursiyerlerinin burs miktarında iyileştirmenin Tam Burslulara paralel şekilde yapılması mümkün mü?**

1 Ekim 2021 tarihi itibarıyla geçerli olan burs artışları sadece tam burs miktarını kapsamaktadır.

- **1500TL'lik burs artışının %50-%50 şeklinde yapılması mevzuata uygun mudur?**

2244-Sanayi Doktora Programı Çağrı Duyurusu: "2.3.6. Proje kapsamında doktora bursiyerlerine verilecek bursun en az %25'i projeye dâhil olan özel sektör kuruluş/kuruluşları tarafından karşılanır."

Proje Destek Sözleşmesi: "5.6. Burslar, Özel Sektör Kuruluşu/Kuruluşları tarafından döneme ilişkin katkı payının (en az %25 burs tutarı) Yönetici Kurum tarafından açılan proje özel hesabına aktarıldığına dair makbuzun TÜBİTAK'a iletilmesini takiben burslara ilişkin TÜBİTAK katkı payı da proje özel hesabına aktarılır."

Burs artışlarının önceden belirlenip sözleşmeye konması mümkün değildir. TÜBİTAK Yönetim Kurulunca öncelikler, ihtiyaçlar ve talepler doğrultusunda gerektiğinde artış yapılabilir (Proje destek sözleşmesinin 14. ve 15. Maddelerinde buna değinilmiştir). Burs artışı için firmalardan onay alınmakta, kabul etmeyen firmalar eski burs miktarına göre paylarını ödemeye devam etmektedir.

Sonuç olarak; imzalanan sözleşme hükümlerine göre bütçe tutarlarında revizyonlar için özel sektör kuruluşlarının görüşleri alınmakta ve alınan görüş kapsamında yine sözleşme hükümlerine göre yeni bir sözleşme imzalanmasına gerek olmaksızın bütçe tabloları revize edilerek bildirilmektedir.

- **Burs artışlarına ilişkin süreç nasıl yürütülecektir?**

2244-Sanayi Doktora Programı projelerinde, TÜBİTAK Yönetim Kurulu tarafından alınan karar gereği aylık verilen tam burs tutarı 01 Ekim 2021 tarihinden itibaren 750 TL'si Sanayi Kuruluşu, 750 TL'si TÜBİTAK tarafından karşılanmak üzere 1.500 TL artırılmıştır ve burs artışının gerçekleştirilmesi için Sanayi Kuruluşu tarafından alınacak bir onay yazısı talep edilmiştir.

Burs artışı ile ilgili gerekli çalışmalar 1 Ekim 2021 tarihi itibarıyla başlatılmıştır. Ancak, Sanayi Kuruluşu tarafından alınacak onay yazısının asıl nüshasının proje yöneticisi tarafından bir üst yazı ile TÜBİTAK'a posta yoluyla iletilmesi ve TÜBİTAK tarafından burs artışına ait güncel bütçe tablolarının hazırlanması ve konu ile ilgili bildirim yapılması için geçen sürede tam burs alan bursiyerlere yapılacak burs ödemelerinde gecikme yaşanmaması adına, bu süre zarfında burs ödemelerinin bekletilmeden ve 4500 TL baz alınarak yapılmalıdır.

Burs artışı ile ilgili güncel bütçe tabloları tarafınıza ulaştıktan proje hesabında mevcut ödenek yeterli ise; bursiyerlere 1 Ekim tarihinden itibaren burs artış farkları ile birlikte zamlı burs ödemeleri gerçekleştirilebilir.

Eğer proje hesabında yeterli ödenek yoksa güncel bütçe tablosundaki ilgili dönem ödeneği kuruluş tarafından proje hesabına yatırılmalı ve makbuz TÜBİTAK'a iletilmelidir. TÜBİTAK tarafından TTS' ye ödenekler yansıtıldıktan sonra zamlı burs ödemeleri ve varsa geriye yönelik farklar ödenebilir.

- **Burs artışı hangi tarih itibarıyla geçerli olacak?**

Burs artışları, özel sektör kuruluşlarının uygunluk onayı vermesi halinde 1 Ekim 2021 tarihinden itibaren geçerli olacaktır.

- **Burs artışına bağlı olarak düzenlenen revize bütçe tablosu ne zaman iletilecek?**

Revize bütçe için hesaplamalar ve sistemsel güncellemeler devam etmekte olup Aralık ayının ilk yarısına kadar onay alınan tüm Proje Yürütücülerine iletilmiş olacaktır.